

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГАРМОНІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОГО
ЗАКОНОДАВСТВА ДО ВИМОГ ПРАВА ЄС**

Відомо, що проблема використання природних ресурсів та охорони довкілля є однією з найважливіших в Україні. Забезпечується не тільки способами виробничо-господарської діяльності, технологічними процесами, економічними, організаційними та іншими засобами, а і своєчасним ефективним правовим регулюванням. Звідси, правове регулювання вищезгаданих понять має бути раціональним, що ґрунтується на закономірностях функціонування природних екосистем та базується на правових нормах, що відповідають життєвим інтересам людини і суспільства.

Формування системи екологічного законодавства, що існує зараз, опиралося на вітчизняну та зарубіжну правову доктрину. І на сьогоднішній день екологічне право України є самостійною галуззю права та законодавства, про що свідчить наявність низки нормативно-правових актів таких як: Земельний кодекс України, Водний кодекс України, Кодекс України про надра, Лісовий кодекс України, закони «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період від 2020 року», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», «Про охорону атмосферного повітря», «Про природно-заповідний фонд України», «Про оцінку впливу на довкілля», «Про зону надзвичайної екологічної ситуації», «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» тощо.

Однак чинне екологічне законодавство України потребує подальшого вдосконалення, оскільки з огляду на посилення глобалізаційних процесів та інтеграцію України в європейський простір актуальним, проте недостатньо вивченим і проаналізованим, є питання прискорення процесів приведення нормативно-правової бази в даній сфері відповідно до законодавства Європейського Союзу, вирішення якого відіграє надзвичайно важливу роль у реалізації державної екологічної політики.

Для прикладу, Конституція України проголошує, що забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи – катастрофи планетарного масштабу, збереження генофонду українського народу є обов'язком держави. У відповідності до вказаного конституційного положення розроблено Основні напрями державної політики України в галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки, затверджені постановою Верховної

Ради України від 5 березня 1998р. № 188/98-ВР. У цьому документі встановлено, що виконання Україною зобов'язань, що випливають із багатосторонніх угод, вимагає приведення внутрішніх законів та нормативно-правових актів відповідно до діючих норм міжнародного права та врахування існуючої міжнародної практики під час розробки нових законодавчих актів [1]. Незважаючи на те, що минуло багато років із моменту прийняття цього нормативно-правового акта, завдання, визначені у ньому, все ще залишаються не у повному обсязі виконаними і продовжують зберігати актуальність.

Реалізація процедури реформування екологічного законодавства безпосередньо пов'язана з державно-правовим розвитком. Висловлюється точка зору про те, що українське екологічне законодавство повинно пройти такі стадії як транспозиція, імплементація та забезпечення дотримання [2].

Заслугує на увагу якість тексту нормативно-правового акта, яку А.П. Гетьман вважає однією з причин низької ефективності екологічного законодавства, адже дієвість і ефективність правового регулювання залежить саме від того, наскільки точні, логічно пов'язані та послідовні юридичні формулювання, а також наскільки однаковим є застосування юридичних понять та термінів. Аналіз термінологічного апарату нормативно-правової бази екологічного права свідчить, що у законодавстві застосовуються не тільки традиційні терміни, можна побачити нагромадження та використання термінології, що позначає певні технологічні прийоми і методи діяльності в галузі охорони довкілля, відомої лише незначному колу фахівців [3, с. 583].

Широкого обговорення набирає питання систематизації і кодифікації екологічного законодавства. Шляхом кодифікації можна задовольнити необхідність у суттєвій переробці, упорядкуванні та оновленні правових норм у сфері регулювання екологічних відносин. Як наслідок, реалізація національної екологічної політики стане логічно послідовною. Новостворений акт не викреслить попередні напрацювання, а навпаки, його підготовка і прийняття сприятимуть кращому структуруванню чинного екологічного законодавства, наданню йому більш логічної і завершеної форми, сприятиме усуненню суперечностей і неузгодженостей.

Отже, реформування екологічного законодавства України є складним послідовним процесом, що передбачає приведення правового поля держави, систем управління та заходів із виконання у відповідність до основних вимог права ЄС.

Список використаних джерел

1. Про основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної

безпеки: постанова Верховної Ради України від 5 березня 1998 № 188/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 38-39. – Ст. 248.

2. Національна стратегія наближення (апроксимації) законодавства України до права Європейського Союзу у сфері охорони довкілля [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.menr.gov.ua/adaptation/3133-natsionalna-stratehiia-nablyzhenniaaproksymatsiia-zakonodavstva-ukrainy-do-prava-yes-v-haluzi-okhorony-dovkillia>.

3. Гетьман А. П. Проблеми реформування екологічного законодавства: до питання про створення Екологічного кодексу України / А. П. Гетьман // Вісник Академії правових наук України. – 2006. – № 3 (46). – Х. : Право, 2006. – С. 580-592.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Канівець Л.А.